

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

2016 dccc 2

RHAN 1 **E+W**

RHEOLEIDDIO GWASANAETHAU GOFAL CYMDEITHASOL

PENNOD 6 **E+W**

GWASANAETHAU CYMDEITHASOL AWDURDODAU LLEOL

56 Adroddiadau gan awdurdodau lleol a dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru **E+W**

- (1) Ar ôl adran 144 o Ddeddf 2014 (cyfarwyddwyr gwasanaethau cymdeithasol) mewnosoder—

“144A Adroddiadau blynyddol

- (1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd blwyddyn ariannol, rhaid i awdurdod lleol lunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol ynghylch arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod mewn cysylltiad â'r flwyddyn honno.
- (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys—
- (a) manylion am sut y mae'r awdurdod wedi arfer ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn ariannol, gan gynnwys manylion am y graddau y mae'r awdurdod wedi—
- (i) gweithredu yn unol â gofynion a osodir ar awdurdodau lleol gan god a ddyroddir o dan adran 9 (codau ar gyfer helpu i sicrhau canlyniadau mewn perthynas â llesiant),

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (ii) gweithredu yn unol ag unrhyw ofynion perthnasol sydd wedi eu cynnwys mewn cod a ddyroddir o dan adran 145 (codau ynghylch arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol), a
 - (iii) rhoi sylw i unrhyw ganllawiau perthnasol mewn cod a ddyroddir o dan adran 145, a
- (b) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir drwy reoliadau.
- (3) Rhaid i'r manylion a ddarperir o dan is-adran (2)(a)(ii) ddatgan sut y mae'r awdurdod wedi bodloni unrhyw ofynion a gynhwysir mewn cod sy'n ymwneud ag asesu anghenion unigolyn yn unol â Rhan 3 a diwallu anghenion o dan Ran 4.
- (4) Rhaid i adroddiad blynyddol fod ar ffurf a ragnodir drwy reoliadau.
- (5) Rhaid i awdurdod lleol anfon copi o adroddiad blynyddol a gyhoeddwyd at Weinidogion Cymru.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr "blwyddyn ariannol" yw'r cyfnod o flwyddyn sy'n dechrau ar 1 Ebrill ac sy'n dod i ben ar 31 Mawrth.

144B Adroddiadau ar sefydlogrwydd y farchnad leol

- (1) Rhaid i awdurdod lleol lunio a chyhoeddi adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol ar unrhyw adegau a ragnodir drwy reoliadau.
- (2) Rhaid i adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol gynnwys—
- (a) asesiad o—
 - (i) digonolrwydd y ddarpariaeth o ofal a chymorth yn ardal yr awdurdod lleol yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir drwy reoliadau;
 - (ii) y graddau y ddarparwyd gwasanaethau rheoleiddiedig yn ardal yr awdurdod lleol yn ystod y cyfnod rhagnodedig hwnnw gan ddarparwyr gwasanaethau y mae adran 61 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (asesu cynaliadwyedd ariannol ddarparwr gwasanaeth gan Weinidogion Cymru) yn gymwys iddynt;
 - (iii) unrhyw fater arall sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth o wasanaethau rheoleiddiedig yn ardal yr awdurdod lleol a ragnodir drwy reoliadau;
 - (iv) effaith comisiynu unrhyw wasanaethau gan yr awdurdod lleol mewn cysylltiad â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol ar arferiad y swyddogaethau hynny yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir drwy reoliadau;
 - (b) adroddiad ar unrhyw gamau a gymerwyd gan yr awdurdod lleol yn ystod y cyfnod a ragnodir o dan baragraff (a)(i) yn unol â'i ddyletswydd o dan adran 189(2) (dyletswydd dros dro i ddiwallu anghenion yn achos methiant ddarparwr).
- (3) Rhaid i adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol fod ar ffurf a ragnodir drwy reoliadau.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (4) Wrth lunio adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol, rhaid i awdurdod lleol—
- (a) ystyried—
- (i) yr asesiad y mae wedi ei gyhoeddi'n ddiweddaraf o dan adran 14 (asesiadau o anghenion), a
- (ii) y cynllun y mae wedi ei gyhoeddi'n ddiweddaraf o dan adran 14A ar ôl yr asesiad, a
- (b) ymgynghori â phob Bwrdd Iechyd Lleol y cynhaliodd yr asesiad gydag ef.
- (5) Rhaid i awdurdod lleol anfon copi o adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol a gyhoeddwyd at Weinidogion Cymru.
- (6) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (2)(a)(iii) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (7) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
- (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran honno, a
- (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.
- (8) Yn yr adran hon—
- (a) mae i “darparwr gwasanaeth” yr ystyr a roddir gan adran o 3(1)(c) Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016;
- (b) mae i “gwasanaeth rheoleiddiedig” yr ystyr a roddir gan adran 2(1) o'r Ddeddf honno.

Dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru

144C Dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru

Wrth arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon rhaid i Weinidogion Cymru geisio hyrwyddo a chynnal safonau uchel yn y ddarpariaeth o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol.”

- (2) Yn adran 196(6) o Ddeddf 2014 (rheoliadau nas gwneir ond os yw drafft wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru), ar ôl paragraff (c) mewnosoder—
- “(d) y rheoliadau cyntaf a wneir o dan adran 144A(2)(b);”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I2** A. 56(1) mewn grym ar 4.9.2017 at ddibenion penodedig gan O.S. 2017/846, **ergl. 2(a)**
- I3** A. 56(2) mewn grym ar 4.9.2017 gan O.S. 2017/846, **ergl. 2(b)**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon)
 pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)*

VALID FROM 29/04/2019

57 Adolygiadau, ymchwiliadau ac arolygiadau **E+W**

- (1) Ar ôl adran 149 o Ddeddf 2014 (cyfarwyddiadau i'w gwneud yn ofynnol i gydymffurfio â chodau ymarfer) mewnosoder—

“Adolygiadau

149A Adolygiadau o astudiaethau ac ymchwil

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru adolygu—
- (a) astudiaethau ac ymchwil a wneir gan eraill mewn perthynas ag arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol yng Nghymru,
 - (b) y dulliau a ddefnyddir mewn astudiaethau ac ymchwil o'r fath, ac
 - (c) dilysrwydd casgliadau astudiaethau ac ymchwil o'r fath.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru—
- (a) llunio a chyhoeddi adroddiad ar adolygiad a gynhelir o dan is-adran (1), a
 - (b) gosod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

149B Adolygiadau o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru adolygu'r ffordd y caiff swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol eu harfer.
- (2) Yn benodol, caiff Gweinidogion Cymru—
- (a) adolygu'r arferiad cyffredinol o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol yng Nghymru;
 - (b) adolygu'r ffordd y caiff swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol penodol eu harfer;
 - (c) adolygu'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol o ddisgrifiad penodol (pa un a yw wedi ei harfer gan un awdurdod lleol neu gan ddau neu ragor o awdurdodau yn cydweithio);
 - (d) adolygu'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol gan berson neu bersonau penodol.
- (3) Mae cyfeiriad yn is-adran (2) at arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol gan awdurdod lleol yn cynnwys cyfeiriad at gomisiynu unrhyw wasanaethau mewn cysylltiad â'r swyddogaethau hynny.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru—
- (a) llunio a chyhoeddi adroddiad ar adolygiad a gynhelir o dan is-adran (1), a
 - (b) gosod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch graddau y caniateir iddynt gael eu rhoi mewn perthynas â'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol benodedig.
- (6) Os gwneir rheoliadau o dan is-adran (5) mewn perthynas ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, rhaid i Weinidogion Cymru—
 - (a) wrth gynnal adolygiad o'r arferiad o'r swyddogaeth honno, roi gradd yn unol â'r rheoliadau, a
 - (b) cynnwys y radd yn eu hadroddiad ar yr adolygiad.
- (7) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (5) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (8) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
 - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran hon, a
 - (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

149C Ffioedd

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth i awdurdod lleol dalu ffi mewn cysylltiad ag adolygiad o dan adran 149B(1).
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) gynnwys darpariaeth—
 - (a) sy'n pennu swm unrhyw ffi neu sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru benderfynu ar swm unrhyw ffi (yn ddarostyngedig i unrhyw derfynau neu ffactorau eraill a bennir yn y rheoliadau);
 - (b) sy'n pennu'r amser ar gyfer talu ffi neu sy'n pennu ffactorau y mae Gweinidogion Cymru i benderfynu ar yr amser hwnnw yn unol â hwy.

149D Ystyriaethau cyffredinol

Wrth gynnal adolygiad o dan adran 149A neu 149B, rhaid i Weinidogion Cymru, mewn perthynas â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol sy'n cael eu hadolygu, roi sylw i—

- (a) argaeledd a hygyrchedd y gwasanaethau;
- (b) ansawdd ac effeithiolrwydd y gwasanaethau;
- (c) y ffordd y caiff y gwasanaethau eu rheoli;
- (d) darbodaeth ac effeithlonrwydd eu darpariaeth a'u gwerth am arian;
- (e) argaeledd ac ansawdd yr wybodaeth a ddarperir i bobl yn ardal yr awdurdod lleol ynghylch y gwasanaethau;
- (f) y dyletswyddau a osodir ar awdurdodau lleol gan adrannau 5 (dyletswydd i hyrwyddo llesiant), 6 (dyletswyddau hollgyffredinol eraill) a 7 (dyletswyddau sy'n ymwneud ag Egwyddorion a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig) i'r graddau y bônt yn berthnasol i'r gwasanaethau ac effeithiolrwydd y camau a gymerir gan awdurdod lleol i gyflawni'r dyletswyddau hynny;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (g) effeithiolrwydd y camau a gymerir gan awdurdod lleol i sicrhau'r canlyniadau a bennir mewn datganiad a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 8 (datganiad o ganlyniadau sy'n ymwneud â llesiant) i'r graddau y bônt yn berthnasol i'r gwasanaethau;
- (h) unrhyw fesurau perfformiad a thargedau perfformiad a nodir mewn cod a ddyroddir o dan adran 9 sy'n berthnasol yn eu barn hwy;
- (i) unrhyw ofynion neu ganllawiau sydd wedi eu cynnwys mewn cod a ddyroddir o dan adran 145 sy'n berthnasol yn eu barn hwy;
- (j) y graddau y mae awdurdod lleol wedi cynnwys pobl o ardal yr awdurdod lleol—
 - (i) mewn penderfyniadau ynghylch y ffordd y mae ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yn cael eu harfer, a
 - (ii) wrth adolygu'r arferiad o'r swyddogaethau hynny.”

(2) Yn lle adran 161 o Ddeddf 2014 (pwerau mynd i mewn ac arolygu) rhodder—

“Gorfodi

161 Pwerau mynd i mewn ac arolygu

- (1) Caiff person sy'n dod o fewn is-adran (2) awdurdodi arolygydd i fynd i mewn i fangre sy'n dod o fewn is-adran (3) a'i harolygu.
- (2) Mae'r personau a ganlyn yn dod o fewn yr is-adran hon—
 - (a) Gweinidogion Cymru—
 - (i) pan fônt yn ystyried ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion adolygiad a gynhelir o dan adran 149B(1), neu
 - (ii) yn unol â chyfarwyddyd o dan adran 155;
 - (b) person a bennir mewn cyfarwyddyd o dan adran 153 neu, pan fo'r cyfarwyddyd yn pennu dosbarth o bersonau, y person y mae'r awdurdod lleol yn ymrwmo i'r contract neu'r trefniant arall ag ef sy'n ofynnol drwy'r cyfarwyddyd;
 - (c) person a bennir mewn cyfarwyddyd o dan adran 154;
 - (d) person a enwebir mewn cyfarwyddyd o dan adran 155.
- (3) Mae'r mangreoedd a ganlyn o dod o fewn yr is-adran hon—
 - (a) mangreoedd y mae awdurdod lleol yn berchen arnynt neu'n eu rheoli;
 - (b) mangreoedd—
 - (i) sy'n cael eu defnyddio, neu y bwriedir iddynt gael eu defnyddio, gan unrhyw berson mewn cysylltiad ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, neu
 - (ii) y mae Gweinidogion Cymru yn credu'n rhesymol eu bod yn cael eu defnyddio, neu y gallant gael eu defnyddio, at y diben hwnnw,

ond nid yw mangre sy'n cael ei defnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd breifat yn dod o fewn yr is-adran hon ond os yw meddiannydd y fangre yn cydsynio i'r arolygydd fynd i mewn a'i harolygu.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (4) Mae “mangre” yn cynnwys cerbyd.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch y cymwysterau a'r amodau eraill sydd i'w bodloni gan unigolyn y caniateir iddo fod yn arolygydd.
- (6) Wrth fynd i mewn i fangre, rhaid i arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan unrhyw berson yn y fangre, gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd o dan is-adran (1).
- (7) Caiff yr arolygydd—
 - (a) archwilio cyflwr y fangre a'r ffordd y caiff ei rheoli ac, os oes unrhyw bersonau yn cael eu lletya yn y fangre neu'n cael gofal a chymorth yno, archwilio'r driniaeth y mae'r personau hynny yn ei chael;
 - (b) ei gwneud yn ofynnol i reolwr y fangre neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd fod ganddo, neu ei fod yn atebol am, ddogfennau neu gofnodion a gedwir yn y fangre, gyflwyno unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn ystyried y gallant fod yn berthnasol i'r aferiad o swyddogaethau o dan y Rhan hon gan y person a awdurdododd yr arolygydd;
 - (c) edrych ar unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn ystyried y gallant fod yn berthnasol i'r arferiad o swyddogaethau o dan y Rhan hon gan y person a awdurdododd yr arolygydd a mynd â chopiau ohonynt;
 - (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi i'r arolygydd unrhyw gyfleusterau a chymorth mewn cysylltiad â materion sydd o fewn rheolaeth y person y mae eu hangen er mwyn galluogi'r arolygydd i gynnal yr arolygiad;
 - (e) cymryd unrhyw fesuriadau, tynnu unrhyw ffotograffau a gwneud unrhyw recordiadau y mae'r arolygydd yn ystyried eu bod yn angenrheidiol at ddiben cynnal yr arolygiad;
 - (f) cyf-weld yn breifat—
 - (i) â rheolwr y fangre neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre;
 - (ii) ag unrhyw berson sy'n gweithio yno;
 - (iii) ag unrhyw berson sy'n cydsynio i gael ei gyf-weld sy'n cael ei letya yno neu sy'n cael gofal a chymorth yno.
- (8) Mae'r pwerau yn is-adran (7)(b) i (d) yn cynnwys y pŵer—
 - (a) i gael mynediad i unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu eu bod yn cael eu defnyddio (neu wedi cael eu ddefnyddio) mewn cysylltiad â'r dogfennau neu'r cofnodion a gwirio gweithrediad unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig o'r fath, a
 - (b) i'w gwneud yn ofynnol i ddogfennau neu gofnodion gael eu cyflwyno ar ffurf sy'n ddarllenadwy ac yn gludadwy.
- (9) Mae is-adran (10) yn gynnwys—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (a) pan fo personau yn cael eu lletya yn y fangre sy'n cael ei harolygu neu'n cael gofal a chymorth yno,
 - (b) pan fo'r arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig, ac
 - (c) pan fo gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu nad yw person sy'n cael ei letya yn y fangre neu sy'n cael gofal a chymorth yno yn cael (neu wedi cael) gofal a chymorth priodol.
- (10) Pan fo'r is-adran hon yn gymwys, caiff yr arolygydd gynnal archwiliad preifat o'r person ond dim ond os yw'r person yn rhoi cydsyniad i'r archwiliad.
- (11) At ddibenion is-adrannau (7)(f) a (10), mae cyfweliad neu archwiliad i'w drin fel pe bai wedi ei gynnal yn breifat er gwaethaf presenoldeb trydydd parti—
- (a) os yw'r person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol ac nad yw'r arolygydd yn gwrthwynebu, neu
 - (b) os yw'r arolygydd yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol a bod y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn cydsynio.
- (12) Pan fo arolygydd yn cynnal cyfweliad neu archwiliad o dan yr adran hon, rhaid i'r arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan—
- (a) y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono, neu
 - (b) unigolyn sy'n dod gyda'r person hwnnw,
- gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd a roddir o dan is-adran (1) ac, yn achos archwiliad, ddogfen sy'n dangos bod yr arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig.
- (13) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i arolygydd orffen arolygiad o dan yr adran hon, rhaid i'r arolygydd anfon adroddiad ar yr arolygiad at y person a roddodd yr awdurdodiad o dan is-adran (1).
- (14) Rhaid i'r person hwnnw anfon copi o adroddiad yr arolygydd—
- (a) i'r awdurdod lleol sy'n cael ei adolygu neu sy'n ddarostyngedig i'r cyfarwyddyd, a
 - (b) os nad Gweinidogion Cymru yw'r person, at Weinidogion Cymru.
- (15) Yn yr adran hon ac yn adrannau 161A, 161B a 161C, ystyr "arolygydd" yw unigolyn sydd wedi ei awdurdodi o dan is-adran (1).

161A Cod ymarfer ynghylch arolygiadau

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi cod ymarfer ynghylch y modd y mae arolygiadau o fangreoedd o dan adran 161 i'w cynnal (gan gynnwys amllder arolygiadau o'r fath).
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r cod a rhaid iddynt gyhoeddi cod diwygiedig.
- (3) Rhaid i arolygydd roi sylw i'r cod diweddaraf a gyhoeddwyd wrth gynnal arolygiad o dan adran 161.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

161B Pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson sy'n dod o fewn is-adran (2) ddarparu iddynt—
 - (a) unrhyw ddogfennau, cofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol neu gofnodion personol eraill) neu wybodaeth arall—
 - (i) sy'n ymwneud ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, a
 - (ii) y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus eu cael at ddibenion adolygiad o dan adran 149A neu 149B;
 - (b) esboniad am gynnwys—
 - (i) unrhyw ddogfennau, cofnodion neu wybodaeth arall a ddarperir o dan baragraff (a), neu
 - (ii) unrhyw ddogfennau neu gofnodion a ddarperir i arolygydd sy'n cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161 mewn cysylltiad ag adolygiad o dan adran 149B.
- (2) Mae'r personau a ganlyn yn dod o fewn yr is-adran hon—
 - (a) awdurdod lleol;
 - (b) person sy'n darparu gwasanaeth mewn cysylltiad ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol;
 - (c) Bwrdd Iechyd Lleol;
 - (d) ymddiriedolaeth GIG,ond ni ellir ei gwneud yn ofynnol i Fwrdd Iechyd Lleol neu ymddiriedolaeth GIG ddarparu esboniad am gynnwys unrhyw ddogfennau neu gofnodion a ddarperir i arolygydd sy'n cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161.
- (3) Nid yw'n ofynnol i berson ddarparu dogfennau, cofnodion neu wybodaeth arall o dan is-adran (1) os yw'r person wedi ei wahardd rhag eu darparu drwy unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol arall.
- (4) Mae'r pŵer yn is-adran (1) yn cynnwys pŵer i'w gwneud yn ofynnol i ddogfennau neu gofnodion gael eu cyflwyno ar ffurf sy'n ddarllenadwy ac yn gludadwy.

161C Troseddau

- (1) Mae'n drosedd i berson—
 - (a) mynd ati'n fwriadol i rwystro cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161 gan arolygydd, neu
 - (b) methu â chydymffurfio ag unrhyw ofyniad a osodir ar y person gan arolygydd sy'n cynnal arolygiad o'r fath.
- (2) Mae'n drosedd i berson fethu â chydymffurfio â gofyniad a osodir ar y person gan Weinidogion Cymru o dan adran 161B(1).
- (3) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan is-adran (1)(b) neu (2) ddangos bod ganddo esgus rhesymol dros beidio â chydymffurfio â'r gofyniad.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon)
pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)*

- (4) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored—
- (a) ar gollfarn ddiannod, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 6 mis, neu i'r ddau;
 - (b) ar gollfarn ar dditiad, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 2 flynedd, neu i'r ddau.
- (5) Mae adrannau 53 (troseddau gan gyrff corfforaethol), 54 (troseddau gan gyrff anghorfforedig) a 55 (achosion am droseddau) o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn gymwys i drosedd o dan yr adran hon fel y maent yn gymwys i droseddau o dan Ran 1 o'r Ddeddf honno.”
- (3) Yn adran 196(6)(a) o Ddeddf 2014 (rheoliadau nas gwneir ond os yw drafft wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru), ar ôl “135(4),” mewnosoder “149B(5), 149C(1),”.

Gwybodaeth Cychwyn

14 A. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

58 Rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya **E+W**

Ar ôl adran 94 o Ddeddf 2014 (rheoliadau ynghylch trefniadau asiantaeth) mewnosoder—

*“Rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud
â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya*

94A Rheoleiddio'r arferiad o swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch yr arferiad gan awdurdodau lleol o swyddogaethau a roddir iddynt gan—
 - (a) adran 81 (y ffyrdd y mae plant sy'n derbyn gofal i'w lletya a'u cynnal), neu
 - (b) rheoliadau a wneir o dan adran 87 (rheoliadau ynghylch plant sy'n derbyn gofal) sy'n gwneud darpariaeth megis yr hyn a grybwyllir yn adran 92(1), 93 neu 94.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1), er enghraifft, gynnwys darpariaeth—
 - (a) o ran y personau sy'n addas i weithio i awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau hynny,
 - (b) o ran addasrwydd y mangreoedd sydd i'w defnyddio gan awdurdodau lleol wrth arfer y swyddogaethau hynny,
 - (c) o ran rheoli'r arferiad o'r swyddogaethau hynny a'r rheolaeth ar arfer y swyddogaethau hynny,
 - (d) o ran nifer y personau, neu bersonau o fath penodol, sy'n gweithio i awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau hynny,

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6. (See end of Document for details)

- (e) o ran rheoli a hyfforddi'r personau hynny, ac
 - (f) o ran y ffioedd neu'r treuliau y caniateir iddynt gael eu talu i bersonau sy'n helpu awdurdodau lleol i wneud penderfyniadau wrth arfer y swyddogaethau hynny.
- (3) Caiff rheoliadau o dan is-adran (2)(a), yn benodol, wneud darpariaeth sy'n pennu nad yw person yn addas i weithio i awdurdod lleol mewn unrhyw swydd a bennir os nad yw'r person wedi ei gofrestru yn y gofrestr a gedwir o dan adran 80 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (cofrestru gweithwyr gofal cymdeithasol), neu mewn rhan benodol o'r gofrestr honno.

94B Y drosedd o dorri rheoliadau o dan adran 94A

- (1) Caiff rheoliadau ddarparu ei bod yn drosedd i berson dorri darpariaeth benodedig mewn rheoliadau a wneir o dan adran 94A neu fethu â chydymffurfio â darpariaeth o'r fath.
- (2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan reoliadau a wneir o dan is-adran (1) yn agored—
- (a) ar gollfarn ddiannod, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 6 mis, neu i'r ddau;
 - (b) ar gollfarn ar dditiad, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 2 flynedd, neu i'r ddau.
- (3) Mae adrannau 53 (troseddau gan gyrff corfforaethol), 54 (troseddau gan gyrff anghorfforedig) a 55 (achosion am droseddau) o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn gymwys i drosedd o dan reoliadau a wneir o dan is-adran (1) fel y maent yn gymwys i droseddau o dan Ran 1 o'r Ddeddf honno.”

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

I6 A. 58 mewn grym ar 2.4.2018 gan **O.S. 2017/1326, ergl. 2(3)(f)**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 02/04/2018. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, PENNOD 6.